

da·ta·ment / 'dei.tə.ment / rzecz.

1. Nieskończony zbiór znanych, nieznanych, wymiennych, niewymiennych danych przynależących do osoby, grupy lub rzeczy
2. Stan danych w danym momencie czasu
3. Odczuwalny wpływ danych na życie
4. Dane jako establishment

***Datament* – doświadczenie danych w fizycznej postaci w Zachęcie**

16 marca Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki zaprezentuje rzeźbę *Datament*. To monumentalna instalacja, pokazywana w ubiegłym roku w Pawilonie Polskim na 18. Międzynarodowej Wystawie Architektury w Wenecji, która pozwoli publiczności doświadczyć danych w ich fizycznej, namacalnej postaci. Przestrzeń sali wystawienniczej wypełnił szkielet czterech, odwzorowanych w rzeczywistej skali, domostw. Z pozoru chaotyczna, pełna nedorzecznych rozwiązań konstrukcja wiernie odwzorowuje źródłowe dane.

Wszyscy składamy się z danych. Cyfrowa informacja stała się naszym głównym narzędziem interakcji z rzeczywistością, a w wielu przypadkach sama stanowi rzeczywistość. *Datament* ilustruje współczesną relację człowieka z danymi i sposobami ich przetwarzania. Tytułowy neologizm identyfikuje dane jako establishment, podkreślając ich namacalny i rzadko kwestionowany wpływ na nasze życie.

W Zachęcie widz ma możliwość doświadczenia danych przybierających postać imponujących rozmiarów instalacji. Odwzorowuje ona w skali 1 : 1 kształty przestrzenne domostw z czterech krajów – Hongkongu, Polski, Meksyku i Malawi. Konstrukcja składająca się z niemal dwóch tysięcy metrów kolorowych profili stalowych powstała na podstawie uśrednionych i uogólnionych danych dotyczących kształtu, rozmiaru i układu funkcjonalnego mieszkań w różnych strefach geograficznych. Kraje zostały wybrane pod kątem tego, jak dużo wytwarzają i gromadzą danych statystycznych. Instalacja wiernie odzwierciedla źródłowe informacje, nie ma jednak żadnego przełożenia na faktyczną sytuację mieszkaniową w miejscach, z których informacje te pochodzą. Narzędzie, które miało porządkować rzeczywistość, staje się źródłem błędu.

Instalacja *Datament* jest zapisem dialogu pomiędzy artystką a architektem. Anna Barlik zajmuje się sztuką wizualną, kontekstami lokalnymi, a także zagadnieniami koloru i kompozycji. Marcin Strzała jest architektem badającym zależności między danymi cyfrowymi a ich fizyczną manifestacją w projektowaniu. We współpracy z kuratorem Jackiem Sosnowskim opracowali konstrukcję opartą na cyfrowej analizie danych.

Zespół autorski projektu *Datament* kwestionuje nieomyślność danych jako czynnika kształtującego decyzje dotyczące rozwoju, w tym architektury i urbanistyki przyszłych miast. Wystawa ma stanowić punkt wyjścia dla dyskusji o tym, jak dalece zniekształcony jest obraz świata oglądanego wyłącznie przez pryzmat danych oraz do wypracowania nowego rodzaju interakcji z nimi. Przedstawienie obliczonych przez algorytm, a oderwanych od rzeczywistości przestrzeni prywatnych jest głosem w toczącej się dyskusji o stanie i przyszłości mieszkalnictwa. Autorzy projektu nie postulują całkowitego odrzucenia danych jako źródła wiedzy. Wskazują, że nowoczesne technologie nie dostarczą nam gotowych rozwiązań, ale mogą pomóc w stawianiu lepszych pytań. Instalację będzie można oglądać w Zachęcie do 19 maja.

Anna Barlik — artystka wizualna, bada relacje między człowiekiem a otaczającą go rzeczywistością, wykorzystując rzeźbę, instalacje site-specific, rysunek i kompozycję. Przy użyciu prostych form, wykonanych przeważnie z malowanej proszkowo stali, wkracza w istniejącą przestrzeń, zwracając uwagę na obecne w niej napięcia i problemy społeczne. Czerpie z indywidualnych historii, które opowiada za pomocą płaszczyzn, linearności i barw. W 2017 roku uzyskała tytuł doktora sztuki w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Odebrała rezydencje artystyczne w Finlandii i na Islandii. Wykładowczyni Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych, gdzie uczy kompozycji i struktur wizualnych oraz prowadzi pracownię rzeźby.

Jacek Sosnowski — kurator i psychoanalityk, specjalizuje się w sztuce współczesnej skupionej na zagadnieniach związanych z wyobrażonymi strukturami społecznymi, tożsamością czy transformacją poprzez traumę i proces leczenia. Twórca wystaw, projektów w przestrzeni publicznej i strategii art-brandingowych. Założyciel i prowadzący PRPGND (wcześniej Galeria Propaganda): obszarem działania tej organizacji jest wytwarzanie i promocja sztuki. Współorganizator Warsaw Gallery Weekend, członek Sinthome — Szkoły Psychoanalizy Lacanowskiej.

Marcin Strzała — projektant, architekt eksplorujący transdyscyplinarny charakter architektury cyfrowego paradygmatu. W pracy naukowej zajmuje się procesami cyfrowego wytwarzania i relacjami między danymi a ich fizyczną manifestacją w architekturze. W pracy dydaktycznej dąży do wykorzystania potencjału syntezy narzędzi cyfrowych z nurtem wernakularnym. Był wykładowcą Monash Art, Design and Architecture w Melbourne i nauczycielem wizytującym na Xi'an University of Architecture and Technology w Chinach. Obecnie wykłada w School of Form Uniwersytetu SWPS i na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej, gdzie od początku kariery związany jest z programem Architecture for Society of Knowledge.